

De consiliis euāgelicis

vniversalis. Ut deniq; orōes in cella que
sub pcepto p̄sertim ecclie cadunt ore offer-
riet, pferri nō omitterant, nisi forte id fieret
de p̄silio et licetia superioris, cū platio ore te-
nus fieri possit utq; tenuit et absq; piclo-
so ut apparer ēguamine. Attēto potissimū
etiā q; quia nulla sit ab institutōe et nomine
ecclie, aut ex regulari ordinatōe orās ip̄e sic
ore/ex hoc multū meret p̄mū q; obedit.
scđo q; oris sacrificiū reddit. tertio satissa-
ctoriū p̄ p̄ctis ex labore agit. q; ro ocū ex-
cutit. qd facile surrepe solet in sola menta-
li oratōe seu meditatōe. Facit ad hec illud
apostoli. psallā spū psallā et mente cū glo-
sa ordinaria. q; si placeat videat,

Finit

Sequitur questio
theologica/cui⁹ titul⁹ est. Utr⁹ aurora ma-
nerutilas sole ediderit. In q; tractat de cō-
siliis euāgelicis et statu pfectōis ab eodem
dño Lancell.

D

Vestio determināda. Utr⁹
aurora mane rubēs sole edī-
derit. Quia iuxta Aristot. in
elenc. Omnes trāfferētes fm̄
aliquā silitudinē trāfferunt.
An aduertēdū est q; vt longa et certa expe-
riētia cōperit medic⁹ aurore imitās natu-
ram veris tpati in dieb⁹ anni vires aiales
p̄forat et pficit p̄ eo sc̄ q; in eo vt ip̄i tra-
dūt humor sanguis in q; fm̄ eos vita cōsi-
stit dñatur. Et sol iste quē nob̄ aurora pa-
rit. vita est viventū et animatiū istorum.
Idecirco alti⁹ trāfferēdo inuestigare libet
in q; stat manet et p̄sistit vita aīe n̄ respūal.
et pfectio vite christiane qd p̄prie est theo-
logice inuestigatōis et nō inutile p̄siderati-
onis. Houim⁹ itaq; vitā isti⁹ corporis stare
et p̄sistere in vniōe v̄l cōiunctōe ip̄i ad ani-
mam que est principiū vite et act⁹ substā-
tialis corporis organici phisici. Quanto
igit⁹ p̄iunctio ista ad corp⁹ ip̄m qd actuat i
format et viuificat maior est et indissolubil-
ior/rāto utiq; vita ista corporal pfectior est
Si igit⁹ p̄someter ad ista scire et inuestiga-
re voluerim⁹ in q; stat et pficit vita xp̄iana.
sciem⁹ istud habito et cognito illo qd sp̄m
nost̄ rātonale suo vitali et pfectiuo pnci-
pio qd d̄cus est pfecti⁹ et intimi⁹ vnit et i
timat et iungit in ip̄o. Etenim sicut a poe-
tis dicitū allegat apls. In q; viuimus mo-

uemur et sum⁹. Hinc et ip̄e dicebat. Nihil
vivere chri⁹ st̄ est. Et itez. Cita n̄a absco-
dita est cū christo in deo. Est igit⁹ cōclu-
sio ista fundamental⁹ hm̄oi. Utile essenti-
ale intrinsecū et perfectiū formaliter p̄n-
cipiū vite christiane est charitas et ei⁹ mā-
data. Cōclusionē istam ponit in sententia
sanctus doctor scđa scđe. q. clxxviiij. arti-
culo. iiiij. Que qdcm sic pbaf. Primo de
ip̄a charitate/qm̄ i illa stat et p̄sistit vita xp̄i
ana et pfectio ip̄ius. quod spiritū nostrū
rationale suo vitali et pfectiuo p̄cipio ip̄
si scilicet deo vnit pfectius vicini⁹ intimat
et cōiungit. hoc supponit. illd autē est cha-
ritas. quoniā q; manet in charitate in deo
manet et de⁹ in eo. vt ait Johes in canonū
ca. Iuxta quod Colossenses monet apls
Super oia inq; charitatē habētes que est
vinculū perfectiōis. Et. ii. ad. Chorinth.
xiii. scribit. Si habuero omnē pphetiā et
nouerim mysteria oia et omnē scientiā. et si
habuero omnē fidez ita ut montes trāsse-
ram. charitatē autē nō habeam nihil sum.
Secūdo arguit ad istam partē. qm̄ vita
christiana p̄sistit in v̄tutib⁹ theologicis et
moralib⁹ inter eas autē om̄ib⁹ supēminet
charitas velut pfectissima et alia pfecti-
ua. Cōfirmat quoniā vita beata que est
sumata et cōpletiva stat i d̄lectōe et amo-
re inter beatos. Etenim ille pfectius vnit
vita btā. qui deo pl̄ adhuc et intimat p̄
d̄lectōem et trāfformatiū amōrē. Ter-
cio ad idē. quoniā illud est vita anīe nostre
spiritualis quod est summa termini finis
et cōplementū totū legis et euangelij. hoc
autē est charitas ait apls. Plenitudo enī
legis est d̄lectio. Quocirca volens salva-
tor petrū sicut pfectissimuz p se ducem et
pastorē instituere pfecti corporis eccliaſtici
de solo amore interrogauit. Petre inquit
amas me. diligis me pl̄ his. apte volens
innuere illū i om̄i sexū statim et qd pfecti-
simū q; deum maxime diligit. Scđo p̄n-
cipaliter pbatur cōclusio de ip̄is mādatis
autoritate Johis in canonicis. Scim⁹
inquit quoniā trālati su m̄ a morte ad vi-
tam. Cur ita causam subtilit. qm̄ diligimus fratres. Unde christ⁹ Matth. v. ca.
postq; pcepta dedit de d̄lectōe p̄imi et
imicorū concludit. Estote igit⁹ pfectissim⁹
pater vester celest⁹ perfect⁹ est. Sic et Lu-
ce. x. ad legisperitos ait de amore christi et
p̄imi. Hoc fac et viues. Loquūt̄ sep̄us et

de ipsis mandatis in lege et prophetis quae faciens viveret in eis. *Lcui. xviii. Deuter. vi.* et alijs pluribus in locis. Sic et glosa super illo iam allegato. Super omnia autem charitatem habentes et cetera inquit precepta perfectum faciunt per quanto ad charitatem ordinantur. Quia obrem et beatum Athanasium hominum perfectissimum in libro quem fecit de satisfactione fugie. Hic est dicebat ipse hominum terminus ad perfectum ducens. Si quod iubet dominus ipse faciam. Stat igitur in hoc puncto radix dicendum et charitas et ei mandata per se et cetera totaliter integrat. constituantur. et perficiunt viam christiana. Ex conclusione inferno primo. Sicut precepta dei dantur de charitate. et omnibus virtutibus et actibus eorum. sic etiam data sunt de perfectione charitatis et omni virtute. Prima pars patet quoniam secundum theologiam doctrinam omnes virtutes per loco et tempore sunt in precepto. Cum enim virtutes necessario ostendere sint. operum si una sit in precepto quod et omnes. In sedata parte volo dicere quod preceptum charitatis claudit omnem et totam beatitudinem tam intensi- uam quam extensuam dilectionis et amoris/ quantumque perfecta et intensa fuerit ista latitudo. Et ita de ceteris preceptis imaginandum est. quod sunt de virtutibus unde loquitur psalmista. Dominus omnipotens. est omnis et totius perfectio- nis videlicet in libello de perfectione iusticie. ubi ex introductio determinat quod perfectio iusticie que est virtus generalis includens omnes virtutes est in precepto. Cum enim inquit non precepit homini ista perfectio. quis enim eaz nemo in hac vita habeatur. Neque enim ait propter recte currit si quo curreret est nesciat. Quod autem sciret si nullis preceptis ostenderetur. Manifeste colligit istud ex forma precepti charitatis. Diliges dominum deum tuum et toto corde tuo ex tua aia tua. totum autem et per- fectum id est sunt. iii. philemon. Et de primo mandato habemus. Diliges proximum tuum sicut te ipsum. Maiorem autem et perfectior est dilectionem mandare non potuit dominus quod cum sicut nos diligamus quod nosmetipos maxime amamus. Quapropter et propheta regule loquitur dominus. Tu mandasti manda tua custodiri nimis. Ecce. Mandasti iusticiam tuam/ testimonia

tua/ et virtutem tuam nimis. Ubi glosa Augustini et aliorum. Namvis hoc est multum valde et intese. Immo iuxta aliquas glossas plures quod etiam natura carnis patitur. Unde et in hoc concordat doctores theologici quod soli beati abundant preceptum charitatis in sua summarie vel completio. Nullus autem inuenit qui dicere possit quod ipsi sic agentes faciat opus consilii sed precepti non quodem nouiter dati sed a creatore sua signati super eos. In inferno secundo quod minus sufficiens est imaginatio illorum qui imaginari sunt quod precepta dei ordinantur ad charitatem et alias virtutes sub aliquo certa mensura minimo gradu. quod autem est supra illa mensura vel gradum illud est sub consilio. Apparet istud minus sufficere. Primo ex statim dictum. Secundo ex ipsa forma precepti quod totalitatem mandat et perfectum. et nullum gradum relinquit sub consilio. diliges precepit et tu viribus. quod autem totum diligere nihil excludit. In corollarij autem istud est de intentione doctoris sancti sed a sede. q. clxxxviii. ar. iii. Et in libello suo de perfectione vite spiritualis. Preceptum inquit dilectionis nullis terminis coartat. ita ut recte dici possit quod tanta dilectio sit in precepto quod nulla excedit limites precepti. immo unicus quod mandat ut deum quantum possit diligat. Potest et istud deduci quoniam precepta et consilia ut infra melius videbitur habent alias et aliam materiam/ sive aliud et aliud obiectum. Si enim caderet super eadem materiam vel idem obiectum esset ea confundere. Dilectio autem dei et primi est materia circa quam cadit preceptum charitatis. igitur circa ista non est consilium. Unde nullus quod in tota serie scripture sacre reperiatur quod aliquis gradus vel mensura aliquo dilectionis dei et primi sit in consilio. Sequitur tertio. Non modo dilectio quod haberi potest in via est sub precepto. veruetiam dilectio ipsa beatifica. Istud ex intentione ponit beatus Augustinus in libro de perfectione iusticie sicut iam allegatum est. Et arguit istud quoniam mandatum dei eternum est ex tota materia sua. dilectio autem beatifica est de ipsa materia ergo non existunt limites precepti. Preterea ad dilectiones beatificam oem obligamur tendere/ niti et conari. ergo illo modo saltus est in precepto. Etiam quia ut dicitur est. beati qui perfecte et totaliter deum diligunt non faciunt opus consilii sed magis precepti. quoniam maxime obligant perfecte deum diligere. Ex quo apparet ultra quod illud quod cadit sub precepto potest diversimode impleri absque culpa vel trans-

De consiliis euāgelicis

gressioē. Alter enim diligūt deū viatores, aliter comp̄hēsores, alter pfecti viri, aliter incipētes, et aliter pficiētes. Et mī minus peccāt impfeciſi nō eque deū diligāt ve- lūt pfectiā in charitate firmati et radicati, nec imputat viatorib⁹ ad culpā si nō eo a more vniuerso deo hereant quo et ipi beatī. q̄q̄ fini Augustin⁹ dilectio beatifica sit sub pcepto. Līc⁹ enī sit sub pcepto nō tñ est de necessitate pcepti. Neq; enī necesse ē ut optimo mō diligāt de⁹. q̄nimo ad cui tandū culpam sufficit app̄ciatiue pl⁹ eum diligere. hoc est q̄ amor dei oīb⁹ pponat. sic q̄ parat⁹ esset hō ante omnē aliū amo- rem dimittere q̄s dei amore⁹. et hic est unus modus pfectiōis nobis possibil⁹. et de necessitate pcepti. q̄ Ulteri⁹ ex cōclusio nesequit⁹ q̄ si cōsilia ad pfectionē vite xp̄i- gane facere dinoscunt⁹, nō tamē essentialiter hoīem pficiūt in vita xp̄iana. Prima ps claret ex decursu euāgeli⁹. Pro scđa arguit quoniā plures pfecti suerūt in vita spūali absq; obſvantia p̄ſilioz nū euangelioruz vt de abraam cōstat. cui dñs ait. Embula co ram me et esto pfect⁹. De Job etiā cui mul- lis similiſ erat in terra. de ceteris q̄z patri archis/patrib⁹ et pphetis veteris testame- ti. quos fuisse pfectos null⁹ negat. neq; tñ seruauerūt aut impleuerūt p̄ſilia euāgeli- ca. Itē in statu innocētie fuisse hōies p- fectissimi in vita spūali. nec tñ obſeruāſent cōſilia euāglica. paupratis/obedietie et caſtitatis. sed coꝝ pfectio fuisse in adipletōe diuinoz pceptoz. Ex quo patet q̄ p̄ tāto cōſilia euāglica p̄tincere et facere dicuntur ad pfectō et vite spūalis. q̄ sunt instrumēta quedā expediencia et pmonentia admo- dum ad pfectōem ipām vite spiritualē con- quirendā vel iā acquisitā conseruandam. Equis ex dictis q̄ exquo nō intrat cēn- trale cōſtrutōem vite xp̄iane. opoz̄ dice re q̄ solū instrumētaliter ad illā faciūt et co- currūt. quād modū in vita corporali quali- tatiue dispositōes/instrumēta/organa et hmōi pficiūt quidē vitā corporis. sed iſtru- mētaliter tñ modo/accidētaliter et fm quid et nullo mō essentialit. Hoc exp̄le tenet sā- ctus Tho. scđa scđe. q. clxxxiiij. ar. viij. h̄ in solutōne prime rōis atq; seq̄ntiar. iiiij. vbi querit an liceat ep̄is aliquid possidere in solutōne primē rōis. Idem et questiōe sub seq̄ntiar. iiij. in corpe questiōis. vbi dicit q̄ ad pfectionē vite christiane essentialit p̄ti-

net pfecta obſeruātia p̄ceptorū. Hoc idē ponit. q. clxxxvij. ar. pmo in co:pe. vbi q̄ rit an habere aliquid i cōmuni diminuat de- ratōe pfectōnis. Hec eadē determinat in li- bello suo de pfectōne vite spiritualē. Sic et post eū Godfrid⁹ de fontib⁹ et alij. q. Ul- teri⁹ infero q̄ paupratis volūtaria quātum cungs arta nō pficit hominē essentialiter in vita christiana. Istud exp̄le determinat Lassian⁹ in collatōib⁹ patrū collatōe pri- ma. et allegat sanc⁹ doctor i libro sepe me morato. Jeunia inq̄t vigilie/nuditas/p- uatio omniū facultatū nō pfectio sed pfectōnis sunt instrumēta/qz nō in ip̄is cōſi- stit discipline finis h̄ p illa peruenit ad fi- nem. Ob hoc enī ait scđa doctor vbi sup̄ hec in religionib⁹ instituta sunt nō qr̄ i ip̄is p̄cipaliter cōſistat pfectio. sed qr̄ his quasi qbusdam instrumētis ad pfectōne venit. Hoc idē ponit scđa scđe. q. clxxxiiiij ar. iij. in solutōne prime rōis. Unde et q̄ rens in libro de pfectōne vite spiritualis q̄ modo fuit abraam pfectus q̄ diuitias ha- buit et dīnes mortuus est. Hec inq̄t q̄stio solui nō potest si pfectio vite christiane cō- sisteret in ip̄a dimissiōe diuitiarū. Seque- ret etenim abraam diuitē nō esse perfectū aut fuisse. Ulerū si vba dñi/diligēter p̄ſide- rentur nō in ip̄a abdicatōe diuitiarū pfecti- onem posuit. sed hoc esse quandaz rīaz et dispositōem ad pfectōez sicut et ip̄e mod⁹ loq̄ndi clare ostēdit. Si vis inquit pfect⁹ esse vade et vede oīa q̄ habes et da paupi- bus. et veni et ſc̄re me. Ultimo ponit. et se- quere me. qr̄ i ſeq̄la christi cōſistit pfectio- ad quā instrumētaliter disponit abdicatō diuitiarū. Unde et illā abdicatōez ordiat ad dilectōem primi. Da inquit paupib⁹ Quocirca tbtū Hieronym⁹ sup̄ illo Ec- ce nos reliquimus oīa et secuti sum⁹ te. Pa- rum enī inquit erat oīa relinquere. qđ et so- crates fecit et multi philosophoz. Ideo et ūngit qđ pfectū est. et secuti sum⁹ te. Hō quidē passib⁹ corporis sed amoris. Sic et Origenes sup̄ illo. Si vis pfectus esse re- pore quo tradiderit q̄s bona sua paupib⁹ pfectus fiat. h̄ quia ex illa die incipit spe- culatio dei. deposito ſc̄z onere diuitiarum. qr̄ sic liberi⁹ deo vacās pōt eum adducere ad omnes virtutes. Clidetis q̄ i actib⁹ v- tutū ponit essentialē et finalē pfectōz. Sic igitur pōt quis possidē amplissimas di-

7 statu perfectionis

LXVII

uitias pfecta charitate deo inherere. et ipsi affluentibus cor non apponere. quemadmodum et stat fuisse de abraham. cui pfectio non poterit in abdicatioe diuinitat. sed in hoc quod coram deo ambulanterit. Ambula coram me (ait ad eum dominus) et esto pfectus. Ambulauit autem perfecte deum diligendo et amando. Hec et hoc arguere poterit quod intile esse paupertatis sicut ait sanctus doctor ubi super. Non enim ut ipse ait propter hunc dedit osilium istud quasi diuities perfecti esse non possint. sed quod faciliter non perficit homo cum possessioe diuinitat. Hoc ideo sentit dominus Guilhelmus antipodorum respondendo ad quoddam argumentum cum arguit. Relinque omnia est opus pfecte charitatis. Hoc inquit sic intelligendum est quod est signum pfecte charitatis et non essentialiter pfectio. Preterea si paupertas esset essentialiter perfectio sequeretur quod nulli diuities possent perfici in vita christiana. ex quo non haberet paupertatem que sum aduersarii periret ad essentialiter pfectio. Falsitas sequentur ex illo arguit. Ecce xxxi ubi beatissimus ille dicit qui inuenitus est sine maenla. nec sperauit in thesauris pecunie. Super quod gloria magna. Siquidem virtus est diuitiem esse et pfecta charitate deo figi et adherere quod ex affectu diuinitat maculam non trahit. quod post aurum concupiscendum non vadit. nec de diuitiis supbiendo super alios se extollit. Sequitur. Quis enim est hic et laudabilis cum perficerit in mirabilia in vita sua. Vlere enim mirabilia facit quod in diuitiis affluentibus cor non apponit. Post quod omnia excludit. quod probatur est in illo et pfectus inuenitur est. Item si paupertas voluntaria essentialiter faceret ad pfectioem vite christiane. sequeretur quod possessio opus et diuitiarum essentialiter impficeretur homini. et in plati papam dominum omnium viri ecclesiastici possidentes diuitias. isti deficeretur a pfecto christiana. Amo ipse religiosi quod de artissima paupertate gloriantur transentes ad platuras in quibus recipiunt amplias diuitias illiusque caderent a perfectio essentiali vite christiane. et ita nunquam deberetur ad platuras illas transire. Porro quod in ipsa dimissione pecuniarum seu diuinitat non existat essentialis pfectio declarat sanctus doctor in libello scripto arguens per exemplum quod ipse salvator tradens Matth. v. ca. documenta perfectonis dicebat. Si quis pcusserit te in maxillam percussi et altera. Et quod vult tecum in iudicio contenderet tunica tollere diuinitate ei et pakkum

Et quod te angariauerit mille passus / unde cum eo et alia duo milia. Manifestum est quod viri pfecti non semper ista actu implerent. Alioquin ipse dominus a perfectio defecisset. quod percussus a seruo pontificis non percussit aliam maxillam sed dixit. Si male locutus sum testimonium prohibe domino malo. Si autem bene cur me cedisti. Sicut paulus qui alapam a sacerdote receperat. non obtulit aliam maxillam. sed constanter dixit. Percutiat te dominus paries dealbate. Sic ergo non est de necessitate essentialis pfectio hec ope implere. sed sufficit ut in preparatioe animi habeatur. ut ait Augustinus liber sermone domini in monte. quod et diuities haec possunt. Unde et viri pfectissimi Athanasius et Hilaeus Hylaeus et alii sancti plus res viri pfecti opes et diuitias possederunt. Denique in statu innocencie fuissent homines pfecti et tamē fuissent maxime et vere domini epalium. quibus dicebatur a domino. Dominini piscibus maris et volatilibus celi et ceterum. Sequitur versus contra quod ieiuniu[m] abstinentia in die vigilia non pertinet essentialiter ad pfectioem vite christiane. Hoc ex intentione tenet Cassianus ubi supra et allegatur in hori corollario. Nam et de domino legum quod venit manducans et bibens. Quamobrem Augustinus. confessionum. Non ego inquit timeo immundiciam obsonium sed immundiciam cupiditatis. Hoc est enim quod impficeretur facit non ipsum obsonium. Et in libro de doctrina christiana. Iustus inquit talium non est in culpa sed libido. Fieri enim potest ut sine vicio aliquis voracitatis p[re]ciosissimo cibo sapiens vitat. insipiens ardorissima gule flama in vilissimum inardescat. Sicut dicitur in libro de questionib[us] euangelij. et recitat in decretis. Oportet inquit sapientes filios intelligere. non in abstinentia vel manducando esse iustos sed in equanimitate tolerandi inopiam. Nam paulus qui sciebat abundare et cum manducantibus manducabat. non impficerebat et beatus non nunguis egisset. Quia in re Richardum de sancto victore in libro de exterminatione malorum et promotione boni. Hinc est ait quod multos videmus mira abstinentia corpus afflitis se/morbos genes incuruisse et incurabiles. eosdem ipsis post edomitam occupacionem. post acceptam diuinitus gram rigoris persisti fraterna latasse. et corpori suo in cibo. potu. somno vestitu multo amplius quam custodia sanitatis postulasset indulgere. Cestus autem quod loquitur de pfectis. ut potest de illis qui occupavent iam edomuerat et diuinam gram recupererat.

pp 4

De consiliis euāgelicis

Uñ et bñs Machari sūm' ille anachoritaz hoīm pfectissim' vñus d' solitudine venies ad cōgregatōz fratz et vinū bibens cū eis nō ex h' ipficiet. Qd si abstinentia a vino est cēntial' pfectio nūq; illā relaxas set. ¶ Leterz si ieumū abstinentia et cetera eset de cēntiali pfectōe seqr̄et q; vtētes cibis oblicat, carnibz et volatibz nō possēt pfici iyi ta xpiana. Imo seqr̄et q; infirmi obiles q; fortetota vita sua ieumare nō pñt. senes ipi in religiōibz et alibi. Isti inqm deficeret qui iedias/vigilias/abstinentias ferre nō possūt a pfectōe christiana. Qd quis diceret? ¶ Lorollarii istud tener scđus doctor scđa scđe. q. clxxvi. ar. ii. in cor. questiois. ¶ Ex pdictis infero q; paupertas/vigilie/abstinentia/ieumū. iedie/nuditas. puartio omniū facultatū nō sunt virtutes. Apparet ex p̄dictis qm̄ om̄es virtutes sunt de cēntiali pfectione vite xpiane. Hec autē oīa sunt extra essentialē perfectōez vite xpiane ut de ductū est. Itē si ista essent virtutes sequeret q; debiles. infirmi. senes. diuites nō possent habere om̄es virtutes. cū ipi senes et valitudinarij ieumare non possint et abstinentia facere. et diuites nō habent paupertatem. sic nullā virtutem habere possint. Luz enī virtutes sunt cōcexe. et diuites nō habent paupertatē. q; fm aduersariū ē virtus. et infirmi nō habent abstinentiā. sequit illatum. ¶ Ex q; statim apparet q; ista oīa p̄dicta/ieumū/vigilie/paupertas/et hmōi. magis sunt qdam voluntarie penalitates q; virtutes dicēde. Patet ex dictis. Qm̄ si paupertas vel ieumū essent virtus vel ḡdus virtutis/tue essent q; se laudabiles. quoniā virtutes sunt q; se bone et de genere p; se laudabiles. Lertū est autē q; paupertas nō ē laudabilis nisi ex hoc adiuncto q; est voluntaria. Sic est de ieumijis et vigilijis. Unū quem admodū mors ipa voluntarie p̄pessa. p̄xpo licet sit meritoria. nō tm̄ est virtus anie aut potentie pfectio. sicut act' vel habit' existens in aia. sed magis est qdā voluntaria et meritoria penalitas. sic de pdictis imaginandū est. ¶ Ulteri' infero q; habēs familiā vxorem et liberos p̄t cēntialiter pfici in vita spirituali et christiana. Patet de abraam vt argutū est. de Job et alijs q; plimis viris pfectis tam veteris q; noui testamenti/q; uxores habuerūt. Sedo q; tales pñt habere omnes virtutes. Si enim daret instantia. maxime esset de ipa incōtinentia.

Hanc autē habere pñt ipi cōingati. vt ex p̄se determinat Aug' in lib. de bono p̄iugali. Continēria etenī sicut ipē ait nō ē virtus corporis sed animi. Nam virtutes aliquādo latet i habitu. aliquā manifestantur i ope. omnē autē actū vel habitū animi quē habent nō cōingati pñt et ipi iuges habere. Sicut enī exemplū est beati Aug'. vbi supra. Non impare est meritū cēntiale fortitudinis v'l patientie in Johāne q; passus n̄ est. et in Petro q; passus est. Habuit ei Johānes virtutes fortitudinis et patientie eque pfectas. sicut et petri'. Sic et fili' nō est i par meritū essentialē castitatis v'l cōtinentie in Johē q; nuptias expert' nō ē. et abraham q; filios genuit. Abraam enī castitate et celibatus iohānis habuit in voto et habitu et castitatē nuptiar̄ in vsu. q; libēter abstinisset ab om̄i actu p̄iugali si dñs p̄cepisset. sicut Johāne legi a nuptiis reuocasse. q; quidē Johānes cōtinentia ostēdit in actu exteriori. ¶ Ex quo sequit q; virgatas fm illud qd addit vltra cōtinentiam. et si sit qdam decor virtutis. non tm̄ est virt' nec gradus virtutis. als p̄iugati non possent oīes virtutes habere. Imo quia virtutes necessario pñce sunt nullā oīno virtutem haberet quibz deesset virgatas. Secundo nulla virtus tollit nisi p̄ peccatum. virginitas autē absq; peccato p̄di potest. vt i actu cōingali. Tercio om̄es virtutes et act' earū p̄ loco et tpe sunt in p̄cepto. virgatas autē nulli suanda p̄cipitur. Quarto oīs virtus pdita vel amissa p̄ penitentiā p̄t reparari. sola virginitas pdita vel amissa nunq; reparat. ¶ Ex p̄missis igit' apparet quo p̄silia euāgelica faciūt ad pfectōez vite spiritual' faciunt enī ut dictū est sicut instrumenta p̄ mouentia vel expediētia vel manuducētia ad illā. aut sicut remouentia phibens. Quia enī cōcupiscētia oculoz plurimum impedit et retardat a pfectōe habēda Iō ad tollendū istud dedit dñs consiliū paupertatis. per quā tollunt et abdicant ea que extra nos sunt. videlicet tpaalia. Quia p̄inde p̄cupiscētia carnis viaz p̄pedit ad pfectōem habendā Ea ppter adhibuit domini nūs consiliū castitatis que tolleret illud qd est iuxta nos. vixz vt est p̄cupiscētia carnis. Quia deniq; supbia vite maximo impedit mēto est ad ipam pfectōez. datū est idcirco cōsiliū obediētia. qua nos metipos abnegamus/ponentes p̄priā voluntate i arbitrio.

trio alter? ¶ Concordat cū istis doctor solēnis in q̄stionib⁹ de q̄libet dices. q̄ consilia euangelica pl⁹ faciūt ad vitam spiritalē negative remouēdo phibentia q̄s positiue. Hoc idem ponit doctor Ictus in plurib⁹ locis dicens q̄ cōsilia ordinant ad vitam spiritalē sicut ad vitā corporis tuendā ordinant medicina p̄ficiatū q̄ nō intrat essentialē cōstitutōem viuent̄. et sine ea p̄t haberi pfecta et integra sanitas. Letera autem p̄cepta alia a charitate faciūt ad vitā corporis. sicut cibis vel alimentū ad vitā corporis. sine autē cibo vel alimento non est vita. Imo et alimentū p̄ actionē caloris naturalis cōvertit in alitū vel cibatū. Sic ḡ apparet q̄ qntūcunq̄ remoueant impedimenta pfectōis p̄ instrumēta cōsiliōrum. vel qntūcunq̄ pfecta instrumēta habeant ad pfectōem habendā. nunq̄ tñ dicend⁹ est homo pfectus nisi habeat illa que veniūt et concurrūt ad esse ntialē cōstitutōem et pfectōes vite spiritalis que sunt obseruātia p̄ceptorū diuinorū et exercitū virtutū de quibus omnib⁹ dant p̄cepta et de pfectōne eārū. Itaq; et si cōsilia euāgelica plurimū expediāt et valeant ad perfectōem vite spiritalis cōquirendā. nō tñ necessario req̄unt ad eam. qm̄ in omni statu. sexu. ordine. ḡ. dupl̄ pfecti viri inueniuntur. Ex q̄b⁹ colligi p̄ brevis et necessaria differentia p̄ceptorum et cōsiliōrum quo ad materiā vel obiectū sup̄ quo feruntur. qm̄ cōsilia p̄prie et maxime respiciunt materiā instrumentalē disponent ad facilē et brevē acq̄rendā cēntialem vite christiane pfectōem. Et iō sunt pfectio fīm quid et accidētaliter. Precepta vero diuīa magis de directo et imēdiate re spicunt illa q̄ essentialiter pertinent ad vitā christianā et spiritalē. sicut sunt virtutes et actus eārū. Ex istis infero q̄ obligatio p̄ceptorū maior est et efficacior q̄s obligatio votorū. Probat istud primo cōparando votū et p̄ceptū ad materiā circa quam cadūt. Secundo cōparando ad modū et vīm obligandi. Et tertio cōparando ad illa a quibus trahunt ratōes sue obligatiois. Ex prima radice arguiſ quoniam p̄cepta diuīa sunt et dant de illis q̄ per se bona sunt. ut pote de actib⁹ virtutū. de dilectionē dei et p̄imi quib⁹ hō simpliciter bonus dicit in vita spiritali et christiana. et in quib⁹ stat et cēntialiter cōsistit vita spiritalis et pfectio ipsius. Vota autē nō sunt oe opib⁹ p̄cepto

rum sed magis de instrumētis ad vitam christianā. vt de paupertate abstinentia / vi gilij et h̄mōi que nō sunt p̄ se bona virtutum. sed magis dispositio ad virtutes. ¶ Ex secunda radice arguiſ idē. Qm̄ naturalē obligatio vel vinculū īmutabile et indissolubile maius est q̄s voluntariū et dispensabīle. Ad p̄cepta autē obligat hō naturaliter et indispēsabiliter. ¶ Ex tertio medio probat corollariū. quoniam p̄cepta trahunt et sortiunt vim a deo dictāte et naturaliter inserente in tabulis cordis. Vota autē sua ī immediatā obligatiōē accipiūt a volūtate homīs votent̄ qui quantū vult seligat et obligat. et pro libitu votū suū qualificat. Itaq; p̄cepta sunt de necessariis ad salutem nō sic autē vota. Magis autē obligatur ad illa q̄ sunt de necessitate salutis q̄s ad ea q̄ sic nō necessario requiruntur. Proin de vota nō habēt vim obligādi nisi ab ipsis p̄ceptis. Unde tenet̄ q̄s vota sua ipse re virtute p̄cepti illi⁹ iuris naturalis. quo iubet p̄missa reddere. igitur. ¶ Ulteri⁹ infero q̄ cōsilia et obseruātia cōsiliōrum ordināt finaliter ad p̄cepta et mādata. hoc ē ad p̄fectā obseruātiā p̄ceptorū et mandatorū. Sequit̄ ex dictis quoniam pfectō fīm quid et accidentalis ordināt ad perfectōes simpliciter. consilia autē et vota p̄tinēt ad pfectōem fīm quid. et p̄cepta ad pfectōes simpliciter vt dictū est. Etiaz quia instrumentū est ppter principale agens. vota autem et consilia sunt de materia instrumētāli. Ex quo potest sumi ratio ad precedens corollariū. quoniam ad vota et consilia obligat homo finaliter ppter ipa p̄cepta. igit̄ p̄cepta magis obligat per regulā. Aристo. pmo posterior. Propter qđ vñūquodq̄ tale et illō magis. ¶ Ex quo apparet q̄ dū consilia dicunt̄ esse de meliori bono nō sit cōparatio eorū ad p̄cepta sed ad sua contraria Verbi gratia cū paupertas dicitur melior bonū nō compatur paupertas ad op̄ p̄cepti sed ad diuitias. sic q̄ paupertas melior est ad pfectōne acq̄rendā vite spiritalis q̄s possēt opūm et diuitiarū. Uel p tanto dicunt̄ cōsilia de meliori bono. quia ordinant ad meliorē et perfectōē obseruātiām preceptorū q̄s sit cōmuni obseruātia eorū qui nō accipiūt instrumēta cōsiliōrum et votorū. ¶ Sequit̄ vltra. Et si plus mēreaf quis p̄ opus aliquod factū ex voto q̄s p̄ illud idem sine voto / votū tamē nō.

De consiliis euangelicis

mutat genus aut substantia opis. Prima pars arguit qm p votu hō dat plus deo. scz opus ipm et potentia. dū facit se nō posse qn faciat quod prius poterat nō facere. Hinc iuxta cōmūnē metaphorā. vounens dat fructū et arborē. ali⁹ autē q n̄ vounit solū dat actū vel fructū sine potentia vel arbore. Mal⁹ autē est dare actū et potentiaz/ fructū et arbore. q̄ solū fructū vel solā arbore vel actū. Item qz p votu magis firmat hō in bono. Secunda pars arguit q nā votu nō addit n̄ rōem voluntarie obligatōis. istud autē nō mutat gen⁹ vel substantia operis. Ex quo vlt̄r⁹ hoc patet q multa opa sine voto pfectiora sunt et meliora q̄ aliq̄ alia ex voto. Probaet qm dili- gerē deū ex toto corde mel⁹ est q̄ aliq̄ tepida castitas. et op⁹ martyriū sine voto longe mel⁹ est q̄ paup̄tas v̄l ieuiuū ex voto. Ex p̄dictis infero q̄ papa in omni voto religiōis dispēsalre p̄t. Hoc patet. qm in oī emissione voti subintelligi deb̄ voluntas p̄ncipis v̄l sumi p̄ficiis. Itē si nō p̄t dis pensare papa in omni voto. v̄l h̄ esset q̄ vo tu. et sic de iure diuino et naturali reddēdūz est. vel q̄ solēnizari. Non p̄m̄. als i nullo voto papa posset dispēsalre. qd̄ est absur dum. Et patz p̄seq̄ntia. qm redditio vni⁹ voti nō pl⁹ est de iure diuino q̄ redditio alteri⁹. Nec scdm dici p̄t. quia solēnizatio voti est de institutōe ecclie/ et ita d̄ iure hūano supra qd̄ est papa. et ita patet q̄ papa p̄t facere d̄ monacho nō monachū. qm sicut arguit de palude. esse monachū nō est nisi esse obligatū ad obseruantia triū p̄ncipali um votorū. Hmōi autē obligatōnem vel vinculuz soluere potest papa. sicut et legi⁹ fecisse de rege uno arragonū/ quē exire coegit de clauistro ad plēm p̄creandā et vxore ducentā. Ex p̄missis oībo seq̄ntur q̄ multi sunt pfecti et fuerūt in vita spūali q̄ non sunt in statu pfectōis. Pater de multis cōiugatis q̄ sunt et fuerūt pfecti in vita xp̄ia na. nec tū habent statu pfectōis. qm status diuinal nō dicit statu pfectōis. Cōsimili ter multi (vt phdolor et clare nimiuū videre est) sunt in statu pfectōnis platois vel reli giōis omniū impfectissimi dissoluti in vita et morib⁹. vt inde dixerit Greg⁹ in pasto rali. Plerūq̄ ordinē psonaz pmutauit q̄li tas morū. Unde p declaratiōe ampliori describit statu pfectōis / q̄ est modus viuendi/ in quo q̄s obligat ad perfectōez ac-

qrendā vel exercendā/ sine obligat p votū aut plationē vel dignitatē. Dixi acquirendā ppter statu religiosoz. Exercendā propter statu platois episcopoz et curatorum. Infero vltra q̄ statu pfectōis exercende generaliter pfectior est statu illo q̄ ordinat ad perfectōem acqrendā. hoc de se notū ē. qm exercere opera pfectōis dign⁹ est et pfect⁹ q̄ ad illa niti tēdere et festinare. Si militer et status ille pfectior ē qui obligat assumētē illū ad opera pfectōra exercēda vel acqrenda. q̄ ille q̄ ad min⁹ perfecta obligat aut exercēda aut conqrenda. Ulterius sequit q̄ statu pfectissimus in ecclesia militante ē status episcopoz. Patet q̄ ob ligat ad opera hierarchica pfectissima ex ercenda. q̄ sunt purgare/ illuminare et pfect̄re. Purgare arguēdo/ corripiēdo/ increpādo. Argue/ increpa/ obsecra/ monet aplus thimotheū quem episcopū ordiauerat. Il luminare aut instruēdo. docēdo. monēdo. Oportz (scribit apl⁹s) episcopū amplectētē esse eū q̄ fm̄ sanā doctrinā est fidēlē fmōnē/ vt sit potēs exhortari in docēna sana. et ḥdicentes arguere. Quāobrē et in ordiatiōne ep̄i perit ab eo. Scis nouū et v̄t̄ te stamētū. et m̄det scio. Perficerē deniq̄ ho stias/ p̄ces/ orōnes/ sacramēta q̄ sunt vasa sanctificatōis et grē offerēdo. Qis enī p̄o/ tifex (vt instruit hebreos apl⁹s) ex hoībus assumptus p hoībz p̄stitut⁹ in his q̄ sunt ad deū/ vt offerat dona et sacrificia p p̄ctis. Itē q̄ platus deb̄ aīam suā ponere p sub ditis qd̄ est opus pfectōis/ matime deb̄ regentib⁹ subsidia mīstrare t̄paliū bonoz. Si enī (inqt Grego.) nō dat substantia suā qm̄ datur⁹ est aīam suā. Itē fm̄ apl̄m et diuinū dionysii ep̄i sunt cooperatores dei p̄ficiū ordo ait Dionysii p̄m̄ et sublimissim⁹. Et Hugo in p̄meto. Ep̄i sūt sub limes et supiores ac i p̄i diuinitati magis ap̄ propinquantes. Sequit vlt̄r⁹ q̄ statu p̄latōis nō ideo dicit pfectissim⁹. q̄ puenie tōr et aptior est ad perfectōem acqrendaz. sed q̄ hominē iam perfectū requirit. Patet quia statu est perfectōnis in alios exer cende/ nō acqrendē. quare hominē pfect̄sum̄ exigit et requirit. Quocirca accipia mus differētā inter statu pfectōis acqui rende/ et statu perfectōnis exer cende/ que quidem differētia a fine sumēda est. Statu nepe pfectōis exer cede intendit bo nū suū i alios effūdere et m̄uplicare. statu

vero pfectōis acq̄rende bonū illud qd iaz
 aliis diffundit / intēdit / nititur / z festinat
 in se acquirere. Prim⁹ ex abundantia i ali
 os redundant. seclodus in se stat. Secdm ei
 Bristo. v. ch. Virtus tunc pfecta est quā
 do habens eā pōt ad alter⁹ vt i modo ad
 seipm. Mult⁹ enī in ppris virtute vt pos
 sunt q ad alterū neq̄unt. Ultra sequit⁹. z si
 status platois sit status pfectōis exercen
 de. nō sic tñ exercede qn etiā z sit acq̄rede.
 Pater quia plati nō sunt in sumo pfectōis
 sed indies pficiunt in gratiis z virtutibus.
 Hō q iā acceperim (dicit apl's) aut pfect⁹
 sim. hoc ē sic qn ampli⁹ pfici possim. Se
 quor aut si quo modo ḡphēdam. Quare
 autē pl⁹ dicas pfectōis exercede q acq̄
 rende ideo est qr principalie dat z institui
 tur ex officio z ordine vt bonū qd in eo est
 extēdat. derinet in alios z effundat. z qsi se
 neglecto alijs nō sibi viriat. q nec sic perfe
 ctius ē quin vlti⁹ pfici queat. sed qr maxi
 ma ex parte iā pfectōis est. sicut pfectus
 doctor et cleric⁹ dicit qr excellēter pfectit in
 Z doctrīa q̄q̄ om̄i die pficiat in ea. Ex ist⁹
 infero qr status curatōrū in ordine pxi⁹
 est statu epoz. Pater qr eadem opa hierar
 chica eis incubunt q et episcopis. et si non
 in tā excellēti gdu. Debent enim subditos
 purgare argēdo sicepādo. illumina redi
 cendo et p̄dicādo. pficere sacramēta minū
 strādo. Teneret z in casu sicut epi animas
 p onibus ponere. Unū et in missiōe septua
 ginta duoz discipuloz quib⁹ curati succe
 dūt fm theologos z iuristas. quasi eadem
 opa mādant eis xps que et aplis. Lu. x.
 Sequit⁹ statum ex hoc qr stat⁹ curatōrū
 pfectioz ē statu religiosoz. Pater qr p̄imi
 or est summo statu epoz. ḡc. Qd autē est
 ppinq⁹ summo ē pfectius. Secundo qr
 status curatōrū est status pfectionis exer
 cēde. Religionis vo status magis est acq̄
 rende. fm p̄dicta autē status pfectōis exer
 cende pfectioz ē statu pfectōis acquirende
 Q, status religiosoz sit pfectōis acq̄re
 de. hoc exp̄sse ponit sc̄rūs doctor sed a se
 cēde. q. clxxvi. arti. i. in solutiōe. iii. et. iii.
 rationū. z ar. ii. in corpe questiōis. Et libel
 lo suo de pfectōne vite spiritalis. Status
 inquit religionis ad pfectōnem pertinere di
 cit. p quanto est via tendendi ad pfectōez
 p quedā exercitia regularis obfuantie. Unū
 et sed a secunde in plurib⁹ locis qstiois eius
 dem. Religiosus inquit nō pficiet se esse p/
 fectū/sed magis adhibere curā/operam et
 studiū ad acq̄rendā pfectionē/per regula/
 res obseruātias sue religiōis quā assumit
 sicut instrumenta ad pfectōez. Et ita sicut
 ipēdicit/dic̄t status pfectōis solū ex intē
 tione finis pfectōis acquirede. Qui aut
 operaē ad finem. nōdum assecut⁹ est finē.
 Elioquin religiosus pfectus vni⁹ dici qui
 verisime z prie est religiosus. ess̄ iā per
 fectus. z pueri quattuordecim annorū p/
 fecti dicerent iam pfecti quod q̄s diceret.
 Unde z in religiōib⁹ licite z bñ recipiunt
 pueri adolescētes hoīes indocti z impfe
 ctissimi. vt. s. pficiant in religione. tales au
 tem nunq̄ debet admitti ad curā regen
 dā. Sic igit⁹ status curator regit homi
 nem pfectōre q̄s status religiōis. Ea pro
 pte dicebat Aug. et habet. xxi. q. i. c. Pro
 batōres nō nisi z meliores in clericos. h̄ ē
 curatos recipim⁹. Hō dicit in monachos
 vel religiosos. ad quē statū. qr est stat⁹ pfe
 ctois acq̄rende om̄es recipi possunt. Pre
 terea fm diuinū Dyonisiū stat⁹ platorū p
 fertur statui religiosoz. qr est adductiū z
 aliis in se stat⁹. Ip̄oz autē curator est eti
 am alios ad deū adducere/exhortādo/in
 struēdo z monēdo/quo sic ad deū redeant
 Unde. vi. cap. celestis hierarchie ait ipēdi
 onyſ⁹. Lōsummādus monach⁹ retro sa
 cerdotē stat nō supra caput habēs tradita
 eloquia. Sequit⁹ in texu. Q, autē neq̄ su
 pra caput tradita eloquia habere dicit et
 astare sacerdoti/declarat monachicū ordi
 nē non esse alijs prelatū. sed in ipa stantem
 singulari et sacra statōne. Unde z ab initō
 institutōnis religiosoz/ut ex legēdis patz
 claret et appetet religiosi erāt subditi pa
 rochialib⁹ curatis /a quib⁹ z recipiebat ec
 clesiastica sacramēta. Postmodū vero vt
 vagandi tolleret occasio abbates coz insti
 tuti sunt curati corū. Itē arguit ad corol
 lariū/quoniā curati ordinati sunt ad bonū
 cōmune. religiosi vero vacat bono prima
 to z singulare z sacre statōni/bonū vero cō
 mune dīmī⁹ est z melius bono priuato.
 Infero vltra q̄ status curatōrū sicut z epi
 scopoz est de p̄maria et ordīaria christi i
 stitutōe. Pater quia ipi discipuli q̄b⁹ succe
 dunt curati fm glosas z canōes fuerūt or
 dinarij hierarchie z imēdiate a xpo missi.
 z potestatē hierarchizandi acceperūt/non
 a petro sed a christo. Sequitur vltra q̄
 curati parochiales non sehabent ad ep̄os

De perfectōe

sicut balivi vel p̄positi ad regē vel princi-
pem. Datet qm̄ ip̄i curati habēt ordinariā
iurisditōem sive potestatē exercēdi ea que
iuris sunt in subditos. sicut et discipuli q̄/
bus succedūt. Prepositi aut̄ et balivi n̄ ha-
bent nisi subdelegatā iurisditōem nō ordi-
nariā. Scđo si curati nō haberēt ordina-
riā iurisditōem pl̄q̄ p̄positi vel balivi re-
gum et principū. tūc ep̄iscopi possent p̄ li-
bitu et mere gratis eos deponere absq̄ cul-
pa. sicut p̄ncipes de suis p̄positis et balivi
facere possunt. Cōsequens aut̄ falsum est
quia fīm canonē ecclīam quā q̄s iuste ad
eptus ē. non n̄isi p̄ graui culpa coram ep̄o
canonica seueritate amittere debz. Itē qr̄
curati de iure diuino et cōmuni p̄nt opera
hierarchica exercere/arguere/docere/p̄di-
care/p̄ficere/sacramēta mīstrare. sc̄itur qr̄
status curator̄ nō est factic̄ / vel aduenti-
us / vel voluntari. Dat̄ exq̄ fīm p̄dicta ē d̄
primaria xp̄i institutōe et ordinariū status
¶ Ult̄ sequeſt̄ / qr̄ sicut papa nō poss̄ sta-
tum ep̄oz ab ecclīa tollere/ sic nec statū cu-
rator̄. Dat̄ qr̄ in suis antecessoribz īmedi-
ate a xp̄o missi sunt. sicut et ep̄i in ap̄lorum
missioe. ¶ Ult̄mo infero sicut sūm̄ ponti-
fex nō posset statū curator̄ abolere v̄l tolle-
re. sic nec a parochianis oīm curator̄ oēm
debitā subiectōez tollere v̄l suspendere. ita
vt ī nullo eis subijcerent. Probaſ / quoniā
fīm dicta curati a christo in suis successori-
bus acceperūt autoritatē et p̄tātē actuā.
īmo mādatū et p̄ceptū hierarchizandi sub-
ditos suos. ergo xp̄s eodem actu v̄l man-
dato instituit / or̄dinauit et p̄cepit qr̄ ip̄i sub-
ditī a curatis hierarchizarent et ad eos ve-
niret. Frustra etenī daret actua p̄tās hie-
rarchizandī n̄isi et passiua. Unū sicut argu-
unt doctores theologi. Christ̄ dādo apo-
stol̄ p̄tātem absoluēdī. Quoz remiseritis
p̄tā et. illo eodem actu et mādato obliga-
bat hoīes ad cōfessiōez peccatorū. quoniā
am sine cōfessiōe nunq̄ absoluērēt. frustra
dedisset autoritatē absoluēdī n̄isi ī subditō
correspōdenter īstituissit obligatōem p̄ce-
ptiuā ad se submittēdū eis p̄ bñficio abso-
lutōis. Ita ī p̄posito imaginādū ē. Itē
qr̄ ip̄i curati iure naturali et diuino obligā-
tur curā et sollicitudinē gerere / ac rōem di-
strictā reddere de ouibz sibi cōmissis. igitur
ip̄i parochiani eis obligant et subiectūt/
tenet cōseq̄ntia. qr̄ obligatio debz ēē mutua
nec claudicare debz. Itaq̄ necessariū est si

rex vel princeps teneat subditos tueri / re-
gere p̄tegere et defendere / q̄ corrīdent sub-
ditī eis debeat subiectōem tributū et vecti-
gal. et ecōtra si plebs vel popul̄ debz p̄nci-
pi reverētiā et tributa. rex etiā debz eis p̄te-
ctōem et defensiōez. Nā et ip̄e summ̄ pon-
tifex p̄pter magnitudinē obligatōis vocat
se seruū seruoz. Sic etiā oportet q̄ om̄es
ei maxime obligent. Sic igit̄ inē curatos
et parochianos ē mutua naturalē et diuina
obligatio. quā generaliter papa nō potest
ab omnibz tollere.

Finit

Tractatus per mo-

dū dialogi de p̄fectione cordis a magistro
Johāne de Herson cōpositus. Anno D.
ccccxxiiij. Theolog⁹ loq̄ ad aīaz xp̄iana.

Iliges dñm deū tuū ex toto et
corde. Lū hoc tibi p̄ceptum
sit o aīaz xp̄iana. tu ad imple-
tiōem ei⁹ totū cor p̄parā et vi-
gilāter intēde. ¶ Aīnia Desi-
dero agnoscere totalitas cordis i q̄ p̄sistit
qm̄ tot varijs et ad varia motibz cōtinue
spargit. et nūc hac nūc illac celeriter diu-
dit. qr̄ vīt aut nūq̄ totū in se collectū fer-
tur in vñi p̄sertim spūiale et inūsibile / q̄le
de⁹ est obiectū. ¶ Totū sicut dīc Aī-
stot. idem est qđ p̄fectū. Perfectū p̄o dicīc
illō cui nihil deest. Si aut̄ hec p̄fectio sim-
pliciter et absolute p̄sideret. sol⁹ deus p̄fect⁹
et totus est. qr̄ sol⁹ est cui simpliciter nihil
deest. in quo. s. omne illō est qđ meli⁹ ē esse
q̄s non ēc. ¶ Hec ita esse nedū fide sed
phīca et metaphīca dēmōstratōne cōfīte-
or. Clerūtāmē aliter loq̄ de totalitate vel p̄-
fectōe cogūt hec verba. Diliges dñm deū
tuū ex toto corde tuo. ¶ Recte sens̄ et
dīc̄ o aīaz. Proptea totalitas aliq̄ v̄l p̄fē-
ctio dīc̄ ī creatur̄ fīm qđ vel h̄cē. duz vīc
alicui rei nihil deest eoz q̄ sibi cōpetere de-
bet iuxta hāc v̄l illā cōditōez sive speciei v̄l
nature v̄l ḡrē supaddite. Sic enī dīc̄ ho-
mo perfectus ī corpore. dū nihil corpori
deest quod ad eius integritatē et composi-
tionē pertinet / sed membris omnibz plene
donatum est. ¶ Holo per multa rāge-
ris. Dic ī p̄posito. Quid sit cor totū vel
perfectum? Non quidem p̄fectionē natu-
re sed moris et gracie. Sic enim littere cir-
cumstantia iubet intelligi. ¶ Triple
solet a magistris ip̄a quā queris totalitas